

Vildt- og bivenlige tiltag

Januar 2021 Du kan hele året udlægge dele af dine om-driftsmarker med vildt- og bivenlige tiltag og stadig få grundbetaling for hele marken. Der er dog visse begrænsninger.

Vildt- og bivenlige tiltag kan have stor betydning for levevilkårene for agerlandets insekter, pattedyr og fugle. Du kan bruge tiltagene til løbende tilpasning af driften af dine marker, ligesom du kan lave flerårige tiltag og derved forbedre leveforholdene for dyr og insekter. Med vildt- og bivenlige tiltag kan du få mere ud af de ikke-rentable arealer og måske få flere bestøvende insekter.

Generelle betingelser

Hvis du vil etablere vildt- og bivenlige tiltag, skal du overholde visse betingelser:

- Tiltagene må ikke få permanent karakter. Det betyder, at de skal holdes i en stand, så de nemt kan indgå i omdriften igen. Derfor er det et krav, at du fjerner opvækst af træer og buske på tiltagene.
- Tiltagene må på hver enkelt mark maksimalt udgøre 10 % af markens samlede areal.
- Det enkelte tiltag må maksimalt have en bredde på 10 meter. Hvis du kombinerer flere tiltag, må den samlede bredde ikke være mere end 10 meter.
- Hvis flere tiltag ligger på samme mark, skal der være en afstand mellem disse på mindst 10 meter.

Typer af vildt- og bivenlige tiltag

Du kan fremme biodiversiteten ved at kombinere de forskellige vildt- og bivenlige tiltag – se figuren på næste side.

Insektvolde

En insektvold er en lille jordvold, som fx er skabt ved at pløje to furer sammen. Kravet til insektvolden er, at den skal kunne fjernes igen ved almindelig pløjning. Derfor anbefaler vi, at den maksimale højde er 0,5 meter. Du kan tilså insektvolden med fx blomstrende og frøstøtende flerårige urter.

Barjordsstriber

Arealer, som holdes 'sorte', dvs. fri for planter hele året, kaldes barjordsstriber. Disse striber må have en bredde på op til 3 meter. Striberne kan give tørremuligheder for agerlandets vildt.

Du har mulighed for enten at anlægge striben i markens yderkant eller et vilkårligt sted på marken, så længe barjordsstriben på sin længste side ligger parallelt op ad en vildtstribe eller en insektvold. Du må dog aldrig etablere barjordsstriber på arealer, der ligger nærmere end 5 meter fra søer, vandløb, kystlinjer eller beskyttede fortidsminder.

Lærkepletter

Lærkepletter er pletter i en mark, hvor der ikke er tilsået en afgrøde, men hvor plantedækket kan være naturlig fremspiring. De enkelte lærkepletter må maksimalt være 100 m².

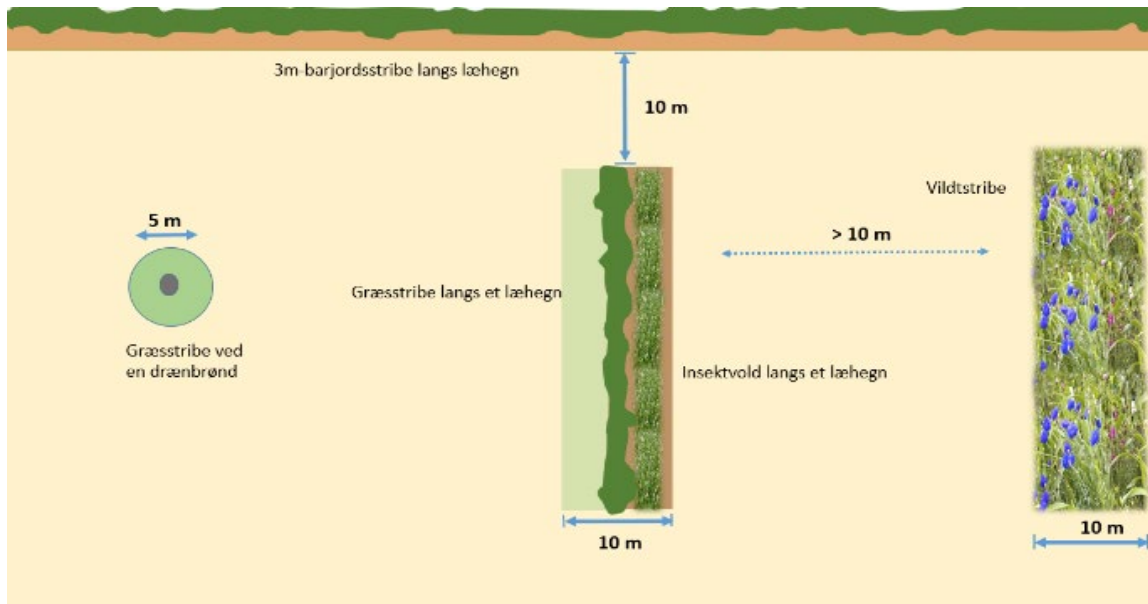
Vildtstriber

Vildtstriber er smalle striber i den enkelte mark, der er enten tilsået eller vedligeholdt med henblik på at gavne vildtet og biodiversiteten. Det kan fx være:

- en stribe på arealet tilsået med en vildtblanding
- et græsspor, der holdes slået helt kort gennem hele vækstsæsonen
- en vild voksende/urørt vegetationsstribe af selvsåede/vilde græsmarksplanter, og hvor planterne selv sætter frø.

Her må du ikke etablere vildt- og bivenlige tiltag

Du må ikke etablere vildt- og bivenlige tiltag på arealer med permanent græs, på MFO-bræmmer eller permanente afgrøder (herunder frugt- og bærafgrøder). Det er dog tilladt at etablere striber med urter eller blomster mellem rækkerne i frugt/bær-afgrøder, hvis det sker som led i produktionen, fx at tiltrække nyttedyr for at bekæmpe skadedyr.

Tiltagene skal ikke indtegnes særskilt eller anmeldes med en afgrødekode

Vildt- og bivenlige tiltag indgår i den omdriftsmark, tiltaget er en del af, og skal derfor hverken indtegnes i Internettet Markkort (IMK) eller anmeldes med en særskilt afgrødekode i din markplan. Du skal dog korrigere N-kvoten for marken svarende til den andel af marken, som tiltaget udgør.

Husk at nedsætte kvælstofkvoten

Vildt- og bivenlige tiltag er ikke en afgrøde, og de har derfor ikke en kvælstofnorm (kg N/ha.). Når du beregner kvælstofkvoten for en omdriftsmark med vildt- og bivenlige tiltag, skal du derfor nedsætte arealet til beregning af kvælstofkvoten svarende til arealet af de vildt- og bivenlige tiltag. Du anfører fradragsarealet i kolonnen B4 "Øvrige fradragsarealer (arealer uden kvote, fx naturstriber)" på siden "Markplan gødningskvote" i skemaet "Gødningskvote og Efterafgrøder".

Ingen forbudsperiode

Når tiltagene etableres på braklagte arealer, er de ikke omfattet af den forbudsperiode mod slåning, der gælder for braklagte arealer. Du må derfor gerne holde vildtstriberne på et brakareal kortklippede i forbudsperioden, 1. maj til 31. juli.

Arealer med særlige betingelser

- Vildt- og bivenlige tiltag på arealer med miljøtilsagn
Du må som udgangspunkt ikke etablere vildt- og bivenlige tiltag på arealer med miljøtilsagn. For enkelte af de ældre 20-årige miljøtilsagn kan det være tilladt at etablere vildtstriber og insektvolde. Se i dit tilsagn, hvad der er muligt på dit areal, eller tag kontakt til Landbrugsstyrelsen og forhør dig om muligheden. Vi kan ikke give dispensation til barjordsstriber, da sådanne striber uden plantedække ikke er tilladte på arealer med miljøtilsagn.

- Vildt- og bivenlige tiltag på arealer med økologitilsagn

Du må gerne etablere vildt og bivenlige tiltag på arealer med tilsagn om økologisk arealtilskud. Du skal følge de samme regler som i grundbetalingsordningen.

- Vildt og bivenlige tiltag på braklagte arealer

Du kan etablere vildt- og bivenlige tiltag på alle braktyper (slåningsbrak, blomsterbrak og bestøverbrak), også brakarealer anmeldt som miljøfokusområde. Hvis tiltagene er anlagt på brakmarker, så må tiltagene ikke etableres som majs, raps eller korn i renbestand eller en blanding af disse.

Find inspiration til dine vildt- og bivenlige tiltag

På markliv.dk kan du finde inspiration til, hvordan du bedst placerer dine tiltag, og læse om de mange muligheder, der findes.

Yderligere information

Faktaarket indeholder de vigtigste informationer om vildt- og bivenlige tiltag.

Du kan læse mere om reglerne i Vejledning om grundbetaling 2021. Du finder vejledningen på vores hjemmeside: lbst.dk/grundbetaling